

三國演義

A HÁROM KIRÁLYSÁG TÖRTÉNETE

II. könyv

Luo Guanzhong

LUO GUANZHONG

**A HÁROM
KIRÁLYSÁG
TÖRTÉNETE**

II. KÖNYV

**KELET
KINCSEI**

A fordítás az alábbi angol kiadás és az eredeti
kínai irodalmi szövegek alapján készült:
Luo Guanzhong / *The Three Kingdoms*,
*Volume 2: The Sleeping Dragon: The Epic Chinese Tale
of Loyalty and War in a Dynamic New Translation*
Translated by Yu Sumei
Edited by Ronald C. Iverson
Published by Tuttle Publishing 2014

Az eredeti kínai változattal egybe vetette, fordította,
a jegyzeteket és a névmutatót készítette

ANTÓNI CSABA

Szaklektor
PAP MELINDA

Térképek
BI-Design Reklámstúdió, Kecel

Előzék térképei

https://en.wikipedia.org/wiki/Three_Kingdoms

CC BY-SA 4.0

English translation © Ronald C. Iverson, 2014

Hungarian translation © Antóni Csaba, 2021

Hungarian edition © Édesvíz Kiadó Kft., 2021

Cover design © Édesvíz Kiadó Kft., 2021

Minden jog fenntartva.

A könyv – a kiadó írásos jóváhagyása nélkül – sem egészében, sem részleteiben nem sokszorosítható vagy közölhető, semmilyen formában és értelemben, elektronikus vagy mechanikus módon, beleértve a nyilvános előadást vagy tanfolyamot, a hangoskönyvet, bármilyen internetes közlést, a fénymásolást, a rögzítést vagy az információörögzítés bármely formáját.

A könyv a PADME Alapítvány Támogatásával valósult meg.

PADME | PALLAS ATHÉNÉ
DOMUS MERITI
ALAPÍTVÁNY

A Kelet Kincsei Könyvek
az Édesvíz Kiadó gondozásában jelennek meg.

ÉDESVÍZ KIADÓ, BUDAPEST
Felelős kiadó Novák András igazgató
Főszerkesztő és műszaki vezető Melher Viktor
Tipográfia Alinea Kft.
Borítót készítette Tóth Attila

Elektronikus változat
Békyné Kiss Adrien

ISBN 978-963-507-092-3 (epub)
ISBN 978-963-507-093-0 (mobi)

Kedves Olvasó!

Az Édesvíz Kiadó célja megalakulása, 1989 óta, hogy útmutatást, támaszt, kihívást nyújtson azoknak, akik a tudatos önismeret és önfejlesztés egész életen át tartó útjára léptek. A Kiadó csapata azóta is minden nap azon dolgozik, hogy megtaláljuk és megjelentessük azokat a könyveket, amelyek céljai elérésében (vagy keresésében) leginkább segítik Önt.

Ahogy az élet minden területén, könyvkiadói hivatásunkban is a megújulás, az innováció az egyik legfontosabb szempont.

Elkötelezettek vagyunk a nyomtatott és az elektronikus könyvkiadásban egyaránt. Ezért használjuk ki az ebook kínáلتa lehetőségeket is: ezzel a XXI. századi technikával környezetkímélőbben és az Ön számára is olcsóbban tudjuk eljuttatni Önhöz azt, amit szeretne, mint a nyomtatott verzióval. Ráadásul a régi, boltokban talán már nem is kapható könyveinket digitálisan ismét megtalálhatja.

Az olvasás élménye és szeretete az Édesvíz Kiadó hitvallása: legyen az nyomtatott vagy elektronikus, megvásárolt vagy illegálisan letöltött. Lényeg, hogy az Üzenet, a Könyv eljusson Önhöz.

Ugyanakkor mire Ön ezeket a sorokat olvassa, addigra akár ezernél is több órányi munkánk és jelentős kiadásaink vannak a megjelentetésben.

Ezért hálásan megköszönjük, ha könyvünket illegális letöltés helyett megvásárolja, és ezzel hozzájárul Kiadónk fenntartásához és további könyvek kiadásához. Cserébe mi

igyekszünk minden kiadványunkat egyre könnyebben és olcsóbban elérhetővé tenni az Ön számára.

Szívesen fogadunk minden visszajelzést, amelyet megfontolva még többet tehetünk azért, hogy Ön, kedves Olvasó, elégedett legyen Kiadónkkal és könyveinkkel.

Köszönjük együttműködését!

Jó olvasást kíván:

Novák András
alapító tulajdonos

Kapcsolat:

szekesztoseg@edesviz.hu

www.edesviz.hu

Tartalom

Előszó

HARMINCEGYEDIK FEJEZET

Cao Cao győzelmet arat Yuan Shao felett Cangtingnál
Liu Bei Jingzhouban keres oltalmat Liu Biaónál

HARMINCKETTEDIK FEJEZET

Yuan Shang csatát veszít, s menekülni kényszerül
A Zhang vize megárad, s Cao Cao beveszi Yejunt

HARMINCHARMADIK FEJEZET

Cao Pi, a gáláns lovag feleséget szerez magának
Guo Jia örökül hagyja tervét Cao Caónak

HARMINCNEGYEDIK FEJEZET

Cai úrnő kihallgat egy titkot
Liu Bei átugrat a Szantálfa-folyón

HARMINCÖTÖDIK FEJEZET

Liu Bei találkozik a nanzhangi remetével
Shan Fu egy nemes nagyúrra bukkan Xinyében

HARMINCHATODIK FEJEZET

Liu Bei csellel beveszi Fanchenget
Shan Fu felfedi Szunnyadó Sárkány kilétét

HARMINCHETEDIK FEJEZET

Víztükör Mester beajánl egy másik érdekes férfiút
Liu Bei háromszor is felkeresi Zhuge Liang hajlékát

HARMINCNYOLCADIK FEJEZET

Zhuce Liang megjósolja a birodalom felbomlását és az
Égalatti sorsát
Sun Quan csatát vív a Folyamon, hogy bosszút álljon
ellenségén

HARMINCKILENCEDIK FEJEZET

Jingzhou örököse háromszor könyörög útmutatásért
Zhuge Liang megvívja első csatáját Bowang mellett

NEGYVENEDIK FEJEZET

Cai úrnő átadja Jing tartományt Cao Caónak
Zhuge Liang tűzbe veszejt Cao Cao harcosait Xinye
falai között

NEGYVENEGYEDIK FEJEZET

Liu Bei átvezeti a népet a Han vizén
Zhao Yun megmenti az ifjú herceget Dangyangnál

NEGYVENKETTEDIK FEJEZET

Zhang Fei mennydörgést támasz hangjával a
Hosszúpallójú-hídnál
Liu Bei csatát veszít, s Hanjinban keres menedéket

NEGYVENHARMADIK FEJEZET

Zhuge Liang tanácsot ül a délvidéki hivatalnokokkal
Lu Su ellenzi a többség véleményét, s kiáll igaza
mellett

NEGYVENNEGYEDIK FEJEZET

A ravasz Zhuge Liang feldühíti Zhou Yut
Sun Quan eldönti, hadat támaszt Cao Cao ellen

NEGYVENÖTÖDIK FEJEZET

Cao Cao vereséget szenved a Három Folyónál
A Hősök Gyülekezőjén Jiang Gan saját csapdájába esik

NEGYVENHATODIK FEJEZET

Zhuge Liang kölcsönveszi a nyílvesszőket Cao Caótól
Huang Gai titkos tervet készít, ezért színleg
megbotozzák

NEGYVENHETEDIK FEJEZET

Kan Ze titokban elviszi a hamisszavú levelet
A ravasz Pang Tong a hajók összeláncolását javasolja

NEGYVENNYOLCADIK FEJEZET

Cao Cao fényes ünnepséget rendez a Folyamon, s
elénekli híres dalát
Az északi sereg összeláncolja hajóit, s csatára készül

NEGYVENKILENCEDIK FEJEZET

A Hétc sillagos Oltáron Zhuge Liang megzabolázza a
szelet
A Vörösszikláknál tűzvihar festi vörösre az eget

ÖTVENEDIK FEJEZET

Beteljesül Zhuge Liang huarongi jóslata
Guan Yu leereszti kardját, s futni hagyja Cao Caót

ÖTVENEGYEDIK FEJEZET

Cao Ren csatát vív a délvidéki sereggel
Zhuge Liang először bőszíti fel Zhou Yut

ÖTVENKETTEDIK FEJEZET

Zhuce Liang időt nyer urának
Zhao Yun elfoglalja Guiyangot

ÖTVENHARMADIK FEJEZET

Guan Yu megkíméli a deresszakállú Huang Zhong
életét
Sun Quan csatát vív Zhang Liaóval

ÖTVENNEGYEDIK FEJEZET

Wu úrnő találkozik leendő vejével a Halhatatlanság
Elixírje Templomában
A Császári Nagybáty a nászszobába vezeti feleségét, s
halálra rémül

ÖTVENÖTÖDIK FEJEZET

Liu Bei rábeszéli Sun úrnőt a szökésre
Zhuge Liang másodszor bőszíti fel Zhou Yut

ÖTVENHATODIK FEJEZET

Cao Cao ünnepséget tart a Bronzmadár Toronynál
Zhuge Liang harmadszor bőszíti fel Zhou Yut

ÖTVENHETEDIK FEJEZET

Szunnyadó Sárkány meggyásolja Zhou Yut
Chaisangban
Ifjú Főnix hivatalt vállal Leiyangban

ÖTVENNYOLCADIK FEJEZET

Ma Chao bosszút vesz a csatamezőn atyja haláláért
Cao Cao eldobja köpönyegét és lenyisszantja szakállát

ÖTVENKILENCEDIK FEJEZET

Xu Chu ledobja vértjét-sisakját, úgy vív meg Ma
Chaóval
Cao Cao ravasz levele kételyt ébreszt Ma Chaóban

HATVANADIK FEJEZET

Zhang Song összezavarja Yang Xiut
Pang Tong Shu földjének elfoglalását javasolja

HATVANEGYEDIK FEJEZET

Zhao Yun megmenti Liu Shant a Folyam vizén
Sun Quan levelet ír Cao Caónak, aki erre visszavonul

HATVANKETTEDIK FEJEZET

Yang Huai és Gao Pei fejüket vesztik a Fu-szorosban
Huang Zhong és Wei Yan egymással vetélkednek
Luochengnél

HATVANHARMADIK FEJEZET

Zhuge Liang keservesen megsiratja Pang Tongot
Zhang Fei a maga oldalára állítja Yan Yant

HATVANEGYEDIK FEJEZET

Zhuge Liang tervet sző Zhang Ren elfogására
Yang Fu csapatokat toboroz Ma Chao ellen

HATVANÖTÖDIK FEJEZET

Ma Chao csatát vív a Gyékénysarjasztó-szorosnál
Liu Bei a Nyugati Folyóköz ura lesz

HATVANHATODIK FEJEZET

Guan Yu egyetlen karddal megy el Lu Su lakomájára
Fu császárné életét áldozza családjá becsületéért

HATVANHETEDIK FEJEZET

Cao Cao meghódítja Hanzhong vidékét
Zhang Liao fényes győzelmet arat a Könnyűléptű-
gázlónál

HATVANNYOLCADIK FEJEZET

Gan Ning száz emberrel rajtaüt az északiak táborán
Zuo Ci feldobja a csészt, s a bolondját járattja Cao
Caóval

HATVANKILENCEDIK FEJEZET

Guan Lu a jósjegyekből megmondja a jövőt
Öt bátor hivatalnok életét adja a Han-házért

HETVENEDIK FEJEZET

Zhang Fei csellel beveszi a Piackapu-hágót
A deresszakállú Huang Zhong elfoglalja az Égitó-
hegyet

HETVENEGYEDIK FEJEZET

Huang Zhong pihent harcosai legyőzik a fáradt
ellenséget
Zhao Yun maroknyi embere megfutamít egy sereget a
Han vizénél

HETVENKETTEDIK FEJEZET

Zhuge Liang csellel foglalja el Hanzhong vidékét
Cao Cao serege a Dóltormú-völgybe vonul vissza

HETVENHARMADIK FEJEZET

Liu Bei Hanzhong Királya lesz
Guan Yu elfoglalja Xiangyangot

HETVENNEGYEDIK FEJEZET

Pang De elviszi koporsóját utolsó hadjáratára
Guan Yu vízbe veszejtí Wei hét seregét

HETVENÖTÖDIK FEJEZET

Hua Tuo kikaparja a mérget Guan Yu sebéből
Lü Meng álruhás seregével titokban átkel a Folyamon

TEMATIKUS NÉVMUTATÓK

1. Valós történelmi személyek
2. Kitalált, fiktív szereplők
3. A Han-kor előtt élt, illetve a példázatokban említett, valósnak tekintett történelmi személyek
4. Han-házi császárok
5. A regény szerinti uralkodási korszakok
6. Az *Első* és *Második kötetben* szereplő címek és rangok mutatója
7. Az *Első* és *Második kötetben* szereplő mértékegységek mutatója

Térképek

Jordán Gyula emlékére

Előszó

*„Minél messzebb mentek, annál nehezebb
visszajönnötök, de sem eskü, sem parancs nem köt,
hogy továbbmenjeteK, mint ameddig önként mentek.”*

(J. R. R. Tolkien)

Folytatódjék a történet! E rövid bevezetőben eltekintünk attól, hogy megismételjük, mindazt, amit az *Első kötet* Előszavában már részletesen leírtunk, remélve, hogy az alapos Olvasó elolvasta a bevezető sorokat, s pontosan el tudja helyezni térben és időben a regényt és annak cselekményét.

Ott szakadt meg az elbeszélés fonala, hogy a „Tízezerleleményű” Cao Cao nagy vereséget mért Yuan Shaóra a guandui csatában, s ezzel megnyílt az út számára az északi tartományok felé, hogy egész Észak-Kína ura lehessen. Ha vetünk egy pillantást a Han Birodalom korabeli (200) hatalmi viszonyaira, akkor azt láthatjuk, hogy az egykor hatalmas birodalom területén számos hadúr osztozkodott. A központi császári hatalom romokban hevert, s úgy tűnt, ismét olyan korszak következik, amikor az egymással versengő hadurak újra hosszú időre vérbe és lángba borítják az Égalattit. A pillanatnyi érdekek és a kényszer szülte, tisztavirág-életű szövetségek időszaka volt ez. A későbbi három királyság

alapítói közül ketten, Cao Cao és Sun Quan ekkor már uralták azokat a bázisterületeket, amelyek köré később az államukat szervezték: Cao Cao a Sárga-folyó északi partján; Sun Quan pedig a Jangcétől délre. A Sárga-folyó és a Jangce közötti stratégiai fontosságú terület, illetve az ettől nyugatra fekvő Jing tartomány csábító célpont volt mindkettőjük számára. A történetfolyam középső harmadának legtöbb fejezete a terület megszerzéséért folytatott kíméletlen versengésről szól. A harmadik főszereplő, Liu Bei volt közülük az utolsó, aki kalandos módon elfoglalta azt a vidéket – megközelítőleg a mai Sichuan tartományt –, ahol később létrejött a Shu–Han Királyság.

A *Második kötet* negyvenöt fejezete a 201 és 219 közötti időszakot öleli fel. A Cantingnál vívott csatával kezdődik, amikor Cao Cao végleg legyőzi Yuan Shaót; s azzal fejeződik be, hogy Guan Yu elszántan ostromolja az északiak (Wei Királyság) által védett Fanchenget, miközben a hátában nem várt veszedelem támad...

Ahogy haladunk előre az időben, úgy fogynak az *Első kötetből* megismert szereplők, hogy a helyükre újak lépjenek, akik maguk is kiveszik a részüket a történet alakításából. Lépésről lépésre bontakozik ki előttünk az a monumentális és sokszínű díszlet, ami előreviszi a cselekményt a címbe ígért végkifejlethez, a három királyság létrejöttéhez.

Az *Első kötet* legfontosabb alakjai, Cao Cao, Liu Bei, Sun Quan és Guan Yu mellett feltűnik a kínai történelem egyik leghíresebb alakja, Zhuge Liang (181–234). Az Európában kevésbé, vagy egyáltalán nem ismert Zhuge Liangról túlzás

nélkül állíthatjuk, hogy az egyetemes történelem egyik legtehetségesebb tanácsadója, katonai stratégája és államférfija volt. Liu Bei tanácsosaként elévülhetetlen érdemeket szerzett a Shu–Han Királyság létrejöttében és a kínai történelem alakításában. Tehetségének tragikumát tökéletesen összefoglalja a következő mondat: „*Lám, Szunnyadó Sárkány [Zhuge Liang] végül meglelte urát, de elvétette a kort, ahová születnie kellett volna!*” Valóban, még csak elképzelni sem lehet, hogy egy ilyen ragyogó elme, mint ő, mekkorát tudott volna fordítani a történelem során, ha egy másik korba születik... Ám, mint minden nagy jellemnek, neki is megvolt a maga „nemezise”, Sima Yi személyében, aki Cao Caót szolgálta. Az ő küzdelmük majd a *Harmadik kötetben* bontakozik ki.

Ebben az időszakban vívták meg a korszak legnagyobb, a későbbi kínai történelmet alapvetően befolyásoló ütközetét, a vörössziklai csatát (208). Ezzel az eseménnyel kapcsolatban talán még többször merül fel a történelmi „ha” kérdése. Mert mi történt? A hatalma csúcsán álló Cao Cao egyesíteni akarta a birodalmat, ezért a korabeli Európa mértékével mérve elképzelhetetlenül nagy, állítása szerint nyolcszázezer fős sereggel támadt a déli vidékekre. Ha eltekintünk ettől a nyilvánvaló túlzástól, akkor is közel negyedmillió északi harcos állt szemben Liu Bei és Sun Quan alig ötvenezeres szövetséges haderejével. A tét hatalmas volt, hiszen, ha Cao Cao győz, akkor rövid időn belül már nem a Han-, hanem a Wei-dinasztia uralta volna Kínát. Ám a nyomasztó számbeli fölény önmagában nem volt elegendő a győzelemhez.

Az északiak veresége után új hatalmi helyzet állt elő.

Egyértelművé vált, hogy nem születik meg az új egységes birodalom, hanem egy hármás hatalmi egyensúly jön létre. A *Második kötet* második fele ennek a vérrel és ármánykodással írt időszaknak az eseményeit beszéli el: Liu Bei megszerzi magának a mai Sichuan területét; Cao Cao észak és nyugat felé terjeszkedik, s egyre szorosabb ellenőrzés alatt tartja a császárt; Sun Quan pedig Jing tartományra vet szemet. A három hatalom szüntelen háborúban áll egymással, arra várva, mikor roppan meg a másik fél katonailag vagy politikailag, miközben sorra bekebelezik az útjukba kerülő kisebb hadurak területeit. Amikor vége szakad a kötet történéseinek (219), külsőségeiben még áll a Han-ház, de a császárnak már szinte névleges hatalma sem maradt. Északon Cao Cao, délen Sun Quan, nyugaton pedig Lin Bei készen áll arra, hogy kikiáltssa saját független államát, hogy ténylegesen kezdetét vegye a három királyság kora...

HARMINCEGYEDIK FEJEZET

Cao Cao győzelmet arat Yuan Shao felett
Cangtingnál
Liu Bei Jingzhouban keres oltalmat Liu
Biaónál

Cao Cao dobütésnyi ideig sem késlekedett, hogy kihasználja fényes diadalát. Kíméletlenül üldözni kezdte a visszavonuló északi sereget. Yuan Shao páncél nélkül, magára kapott, szedett-vedett ruhában menekült az életéért. Alig nyolcszáz hívével nagy sietve átkelt a Sárga-folyón, s Liyang városánál elérte az északi partot. Ott már várta egyik tábornoka, Jiang Yiqu, aki fényes ünnepséget rendezett urának. Yuan Shao apróra beszámolt neki a szerencsétlenségek és csapások sorozatáról. Eztán a tábornok hirdetményben tette közhírré, hogy Yuan Shao visszatért Liyangba, majd összegyűjtötte a vert sereg maradványait. Amint a katonák meghallották, hogy halottnak hitt uruk életben van, mindenfelől özönlöttek hozzá, akár a fürge kis hangyák. A sereg létszáma gyorsan gyarapodott, s a katonák harci kedve is kezdett lassanként újra felhorgadni. Yuan Shao immár elég erősnek érezte haderejét, hogy visszatérjen Jizhouban. Hamarosan útnak is indultak, s amikor rájuk hullott

az este, táborot vertek a Kopasz-dombság lankái közt.

Aznap éjjel a sátrában gubbasztó Yuan Shaónak távoli siránkozás ütötte meg a fülét. Csendben kisurrant, hogy megtudja, kik jajognak ilyen keservesen. Szomorú szívvel látta, hogy bizony a saját katonái mesélik egymásnak bús történeteiket a nemrégiben átélt megalázó vereségekről. Egyikük bátyja elvesztését panaszolta; a másik megölt öccsét siratta; a harmadik lekaszabolt bajtársát gyászolta; a negyedik megölt rokonáért búsongott. Mindnyájan sírva verték a mellüket nagy gyászunkban. Egyre csak azt hajtogatták: – Ha urunk hallgatott volna Tian Fengre, bizony nem ért volna minket ekkora csapás!

„Nem szívleltem meg Tian Feng bölcs tanácsát. Most derék katonáim majd mind odalettek, s magam is alig tudtam kimenekedni a veszedelemből. Ha visszatérek Jizhouba, hogyan fogok hű tanácsosom szemébe nézni?” – sóhajtozott bele Yuan Shao bűnbánóan a végtelen, csillagos éjszakába.

Másnap rendben továbbindultak. Útközben szembe jött velük tanácsosa, Pang Ji, aki erősítést is hozott magával. Yuan Shaóból nyomban előtörtek a panaszos szavak:

– Nem hallgattam Tian Fengre, inkább önfejűen a vesztembe rohantam. Most még arra sincs bátorságom, hogy elébe álljak, s belenézzek egyenest a szemébe!

Yuan Shao bűnbánó szavai hallatán Pang Ji lelkében gonosz irigység támadt. Mivel nemigen szívlelhette Tian Fenget, rögvest megragadta a kínálkozó alkalmat, hogy befeketítse a tanácsost.

– Nemes Yuan uraság, amikor Tian Feng a börtönben hírt kapott a vereségedről, örömeiben összecsapta a kezét, majd

egyre csak azt ismételte: „*Lám, ahogy megjósoltam!*” – hazudta Pang Ji a szeme egyetlen rebbenése nélkül.

– Hogy merészel kigúnyolni az a senkiházi?! Halált érdemel az arcátlanságáért! – acsarkodott erre Yuan Shao. Nyomban megírta a kivégzési parancsot, amit egy karddal együtt előre küldött Jizhouba.

Akkoriban történt, hogy egy nap Tian Feng egyik börtönőre lelkenedezve belépett a fogoly rácsos zárkájába és megszólította: – Hadd örüljek veled együtt tanácsos uram!

– Ugyan mi végre örülnél te velem? – kérdezett vissza Tian Feng.

Mire a foglár így felelt: – Yuan császári biztos csúfos vereséget szenvedett. Most éppen hazafelé tart, ide Jizhouba. Mostantól minden bizonnal feltétlen tisztelettel bánik majd veled.

– Ha igazat beszélsz, akkor én bizony elvesztem – mondta szomorúan Tian Feng.

– Mindenki sorsod jobbra fordulása felett örvendezik. Miért emlegeted hát a halált?

– Yuan császári biztos látszólag szabad szellemű férfiú, de a szívében végtelen irigység és hálátlanság lakozik. Olyan ember ő, aki bizony hamar megfélekedezik adott szaváról és a neki tett szolgálatokról. Ha győzelmet arat, talán megbocsátott volna nekem, ám így, hogy legyőzték és megszégyenítették, semmi reményem rá, hogy megkíméli életem.

A hírhozó persze nem hitt neki, ám kisvártatva belépett a fogoly kivégzésével megbízott katona, egyik kezében a kivont karddal, másikban a halálos ítélettel. A foglár döbbent arccal nézett a hóhérra, ám Tian Feng rezenéstelen arccal csak ennyit

mormolt:

– Jól tudtam én, hogy nem kíméli meg életem!

Őrizői mind könnyekre fakadtak bátorsága láttán. Tian Feng pedig így szólt:

– Ostoba ember az, ki férfivá érvén nem ismeri fel az igazurat, kit szolgálni hivatott. Én ma bevégezem életem, de nem érdelek szánalmat!

Meg sem várva a hóhért, maga húzta végig a nyakán a kardot.

*Előbb Ju Shou, kivel nemes ellenség kardja végzett,
utóbb Tian Feng, kit a tömlöcben saját ura ölt meg.
Északvég egének két erős oszlopa, ím, meghasad,
Yuan Shao gyászol, hisz házának rút vége szakad.*

Így halt meg a hűséges tanácsos, Tian Feng. Aki csak hallotta végzetét, az mind mélyen meggyászolta őt.

Yuan Shao gondoktól gyötörtén ért haza; gondolatai szeszélyesen repkedtek a fejében, sehogy sem tudott rendet parancsolni nekik. Hidegen hagyták a kormányzás ügyei, másokra bízta a tartomány igazgatását. Naphosszat csak feküdt nagy betegen az ágyában. Második feleségét, Liu úrnőt, aki az első hitves halála után főfeleséggé lépett elő, igen aggasztotta férjeura állapota, ezért felkereste, hogy rávegye, nyilvánítsa ki végakarátát.

Tudnivaló, hogy Yuan Shaónak három fia született; a legidősebb, a hűségéről ismert Yuan Tan, Qing tartományt kormányozta; a második, a gyermeki engedelmességéért tisztelt Yuan Xi, You földjét igazgatta; a legifjabb, Yuan Shang, aki Liu úrnő gyermeke volt, még mindig atyja mellett élt palotájában.

Ez a Yuan Shang felettébb jóképű és nemes vonású ifjúvá serdült. Yuan Shao szívének ő volt a legkedvesebb a fiai közül.

A Guandu alatt elszenvedett pusztító vereség után Liu úrnő egyre csak nyaggatta-unszolta urát, hogy az ő fiát nevezze meg örökösének. A vége-hossza nincs unszólást elunva, Yuan Shao végül összehívta négy tanácsadóját, hogy döntsenek az utódlás kérdésében. Ahogy az lenni szokott, a tanácsosok rokonszenve megoszlott a jelöltek között; Shen Pei és Pang Ji a legkisebb fiú pártját fogták, míg Xin Ping és Guo Tu a legidősebbet támogatták.

Amikor mind egybegyűltek, Yuan Shao így szólt hozzájuk:

– A négy tartomány határain túl mindenütt háborúk dúlnak, zűrzavar uralja a Tengerek Közét. Mihamarabb békét és nyugalmat kell teremteni, ezért döntésre jutottam utódomat illetően. Legidősebb fiam csökönyös és kegyetlen, míg a középső túlságosan gyenge jellem, alkalmatlan e nagy feladatra. A legkisebb ellenben szakasztott úgy fest, mint a mondabéli idők hősei, tiszteli az érdemeseket, s ekként maga köré gyűjtheti mind a bölcs férfiúkat. Őt kívánom utódomul, de előbb hallani akarom, miként vélekedtek döntésemről.

– Uram, Yuan Tan az elsőszülött fiad, ráadásul, most Jizhoutól távol állomásozik, kívül a befolyásodon. Ha félreállítod a legidősebb fiút a legkisebb kedvéért, azzal csak a viszály magvait hinted el a testvérek között. A hadsereg tekintélye nagy csorbát szenvedett az utóbbi időben, az ellenség pedig a határainknál rázza a lándzsáját, meg döngeti a pajzsát. Bölcs dolog-e tovább gyengíteni hatalmad azzal, hogy ily vészterhes időkben vetélkedést és gyűlölködést szítasz apa és fiú, meg a

fivérek között? Okosabban tennénk, ha előbb arra találnánk módot, hogyan verjük vissza az ellenséget. Örököszt találni ráérünk később is, ha már eltűntek mind a vészfellegek a négy tartomány egéről – győzködte őt Guo Tu.

Tanácsosa szavai elbizonytalanították Yuan Shao természeténél fogva könnyen hajló szívét. Szokása szerint nem jutott döntésre. Rövidesen hírt kapott róla, hogy Yuan Tan hatszor tízezer katonával közeledik Qingzhouból, Yuan Xi pedig ötször tízezres sereggel útra kelt Youzhouból, de az unokaöccse, Gao Gan is ötször tízezres haddal közeledik Bingzhouból, hogy megsegítsék őt szorult helyzetében. Gondolatai rögvest visszatértek Cao Caóra, s újfent tervezni kezdte, miként is vághatna vissza neki.

Amikor Cao Cao győzedelmes seregével táborot vert a Sárgafolyó partján, a környékbeli folyami népek ujjongva fogadták. Étellel és borral vendégelték meg a harcosokat. Cao Cao hálából meghívta a sátrába a környező falvak ősz hajú véneit.

– Tiszteletre méltó bátyáim, megtudakolhatom-e tőletek, hány tavaszünnepet éltetek már meg? – kérdezte tőlük udvarias szóval.

– Biz mindnyájan már vagy százszor láttuk a holdújév eljövetelét – felelte a vének egyike.

– Őszintén sajnálom, hogy katonáim felforgatták falvaitok nyugalalmát – mondta Cao Cao.

– Huan császár idején egy sárga csillag bukkant fel délnyugat felől, s elhaladt e vidék felett, ami egykoron Chu és Song határát jelölte – vette át a szót egy másik öreg. – Egy Yin Kui nevezetű északi csillagjós történetesen épp itt halt meg akkor éjszakára.

Ő mondta nekünk, hogy a csillag felbukkanása azt jelenti, ötven esztendő múltán egy igaz és erényes úr érkezik a folyó partjára, aki majd birodalmat alapít itt. Történetesen mi pontosan ötven éve, hogy hallottuk tőle e jövendölést. Yuan Shao könyörtelenül szipolyozza a népet, ezért mindenki gyűlöli őt. Te viszont, nagytiszteletű főminiszter, az igazságosság nevében támasztottál sereget, hogy megbüntesd a bűnösöket, mert szíved megindította a nép végtelen szenvedése. Most, hogy kardélre hánytad Yuan Shao hordáit a guandui csatamezőn, beteljesedett Yin Kui jóslata. Számba se lehet venni, hány emberre köszönt most rá a rég várt béke és nyugalom időszaka.

– Hogyan is merhetnék hinni benne, hogy én vagyok az a megjövendölt felszabadító? – kérdezte Cao Cao mosolyogva.

A szolgák bort és finom étkeket hordoztak körül a vendégseregnek, majd a tiszteletre méltó vének távoztak, de előtte a főminiszter gazdagon megajándékozta őket selymekkel. Cao Cao nyomban kihirdettette a seregnek, hogy ha a katonák közül bárki kezét emelne a falusiak tulajdonára, legyen az akár egy szárnyas jószág vagy egy kóbor kutya, főbenjáró bűnt követ el, s ehhez mérten szabják ki rájuk a büntetést. A harcosok félelemmel a szívükben engedelmeskedtek a szigorú parancsnak, s így a nép mind az ő pártjukra állt. Látván, hogy a parancs megtette a hatását, Cao Cao szíve felderült.

Hamarosan felderítők érkeztek a jelentéssel, miszerint a Yuan család fennhatósága alá tartozó négy tartomány összevont hadereje huszonháromszor tízezer főt számlál. A hatalmas sereg Cangting városánál vert tábort. Cao Cao erre közelebb parancsolta a seregét, majd erős, jól védett tábort építtetett.

Másnap a két sereg csatarendbe állt, egymással szemben. Egyik oldalon Cao Cao feszített az élen, tisztjeitől körülvéve, a másikon Yuan Shao ült a nyeregben, nagy kevélyen, három fia, unokaöccse és tisztjei kíséretében.

Elsőként Cao Cao törte meg a vészjósló csöndet: – Fortélyaid és erőd végére értél, Yuan Shao. Miért nem vagy hát hajlandó fontolóra venni végre a behódolást?! Hát addig akarod halogatni, míg a nyakadra nem sújt a kardom? Annyit mondhatok, hogy akkor már késő lesz kegyelemért esedezni!

Yuan Shao kísérőihez fordult, s dühtől elfúló hangon kérdezte:

– Ki lesz a bajnokom közületek?

Legkisebb fia, Yuan Shang már alig várta, hogy atyja szeme láttára bizonyíthassa vitézségét. Megforgatta két kardját és kilovagolt a seregek közötti síkra. Cao Cao rámutatott a kihívóra:

– Ki ez a bátor ifjú?

– Nem más, mint Yuan Shang, Yuan Shao legifjabb gyermeke – hangzott a felelet.

Saját seregéből kivált a lándzsával felfegyverzett Shi Huan. A két vitéz alig néhányszor csapott össze, mire Yuan Shang váratlanul megostorozta lovát, s menekülőre fogta. Ellenfele követte. Yuan Shang ekkor előkapta íját, majd megfordult a nyeregben, s rálőtt Shi Huanra. A nyílvessző az üldöző bal szemébe fúródott. Shi Huan lehanyatlott a nyeregből, s mire földet ért, már halott volt.

Yuan Shao, fia győzelmét előnyére fordítva, megadta a jelet a támadásra. A sereg földet rengető és eget repesztő dübörgéssel

indult rohamra. Nincsenek szavak, melyek vissza tudnák adni a csata iszonyatát. Egy idő múltán mindkét oldalon megdöndültek a visszavonulást jelző gongok. A harc véget ért.

Visszaérvén a táborba, Cao Cao összetanakodott parancsnokaival, hogy megtanácskozzák, mi módon győzhetnék le Yuan Shao roppant seregét. Cheng Yu felvetette, hogy folyamodjanak a „tízszeres rajtaütés” taktikájához.^[1] Rávette Cao Caót, hogy vonja vissza főseregét a folyópartig, de visszavonulás közben rejtsen el tíz csapatot az út mentén, mindkét oldalra ötöt-ötöt:

– Ha visszavonulunk a folyóig, akkor Yuan Shao seregét magunkra csálhatjuk. Hátukban a folyóval embereidnek nem marad választása, csak a győzelem, vagy a Sárga-folyó vizes sírgödre! – győzködte a főminisztert Cheng Yu.

Cao Cao elfogadta a merész haditervet. Utána kijelölte a rajtaütéshez kiválogatott egységek parancsnokait. Így gondolta ki a hadrendet: bal felőli első parancsnok, Xiahou Dun; bal felőli második parancsnok, Zhang Liao; bal felőli harmadik parancsnok, Li Dian; bal felőli negyedik parancsnok, Yue Jin; bal felőli ötödik parancsnok, Xiahou Yuan; jobb felőli első parancsnok, Cao Hong; jobb felőli második parancsnok, Zhang He; jobb felőli harmadik parancsnok, Xu Huang; jobb felőli negyedik parancsnok, Yu Jin; jobb felőli ötödik parancsnok, Gao Lan; az előhad parancsnoka pedig Xu Chu.

Másnap a csapatok elfoglalták az állásaikat az út jobb meg bal oldalán. Az éjszaka közepén Cao Cao színleg támadást vezényelt Yuan Shao táborra ellen. Ahogyan azt előre elgondolták, az északiak rögvest riadót fújtak, hogy megfeleljenek a támadásra,

s rövidesen már Xu Chu előhadát kezdték szorongatni. Xu Chu ekkor visszavonulást parancsolt, mire Yuan Shao egész serege az üldözésére indult. Egész éjjel szünet nélkül csattogtak a fegyverek, harsogtak a csatakiáltások. Pirkadatra Cao Cao serege elérte a Sárga-folyó partját; ha akartak volna, sem tudtak volna egy tapodtat se hátrálni. Cao Cao ekkor zengő hangon felkiáltott:

– Nincs hová menekülnünk! Itt kell megvívunk a csatát, életre-halálra!

A parancsoló hadvezéri hangra katonái új erőre kaptak. Szembefordultak üldözőikkel és halált megvető bátorsággal rájuk vetették magukat. Xu Chu állt az élre, s egy szál maga tíz északi tábornokot vágott le. Amint Yuan Shao elveszítette parancsnokait, seregének sorai egyszerre megbomlottak. Fordultak volna vissza a tábor biztonságába, de Cao Cao harcosai szorosan a nyomukban haladtak, s nem osztottak kegyelmet. Ekkor az északiak hirtelen jobb meg bal felől is dobszót hallottak, majd feltűnt Gao Lan és Xiahou Yuan serege, amik keményen oldalba kapták őket. Yuan Shao maga köré gyűjtötte három fiát és unokaöccsét. Küzdöttek végső erejükkel, mire a seregnek sikerült kitörnie a rajtaütésből. Ám alig vágtaztak tíz *lit*, már várta őket Cao Cao másik két parancsnoka, Yue Jin és Yu Jin. Az ő vitézeik is derekasan vagdalkoztak. Yuan Shao annyi katonát veszített, hogy holttesteik egészen elborították a harcmezőt, akár nász után a kérészek a folyó tükrét. Vérük minden patakot és tavacskát vörösre festett a környéken.

Alig vánszorogtak további tíz *lit*, amikor elérték a harmadik

leshelyet. Most Li Dianen és Xu Huangon volt a rajtaütés sora. Ekkor végképp erőt vett rajtuk a csüggedés. Minden erejüket megfeszítve próbáltak eljutni a közeli táborhelyük biztonságába. A cölöpsáncok mögé érve Yuan Shao megparancsolta az embereknek, hogy főzzenek ételt. Ám még annyi idejük sem maradt, míg puhára főtt a rizs a kondérban, amikor feltűnt Zhang Liao és Zhang He, akik villámgyorsan beviharzottak a táborba.

Yuan Shao lóra kapott és meg sem állt egészen Cangting városáig. Ekkorra végképp kimerült, de a lova sem bírta már az iramot. De itt sem volt maradása, mert Cao Cao katonái végig a sarkában jártak. Yuan Shao immár a puszta életéért futott. De látja ám, hogy az utat megint csak elállta az ellenség. Most Xiahou Dun és Cao Hong került elé pihent csapataival.

– Küzdjetek az életetekért, másként a fogság szégyene vár ránk! – kiáltotta oda katonáinak. Az élre állva maga csapott össze elsőre az ellenséggel. Ám rövidest nyílvesszők sebeztek meg másodszülött fiát, Yuan Xit és unokaöccsét, Gao Gant. Yuan Shao körbekémlelt maga körül, s látta, hogy csaknem összes katonája vagy eltűnt, vagy holtan hever mögöttük. Ekkor a karjába zárta fiait, s keservesen zokogni kezdett. Egyszerre csak eszméletlenül rogyott össze. Emberei odaugrottak hozzá, hogy felsegítsék. Amikor Yuan Shao felocsúdott, vér buggyant ki a szája szegletén:

– Sok csatát megvívтам már életemben, de sosem hittem, hogy valaha is ily kilátástalan helyzetbe kerülök. Bizony mondom, az Ég büntetése ez! Most pedig térjeteк vissza, ki-ki a saját tartományába, s tegyeteк szeghetetlen esküt, hogy a

végőskig küzdötök majd Cao Cao ellen! – sóhajtotta erőtlenül.

Megparancsolta két tanácsosának, Xin Pingnek és Guo Tunak, hogy elsőszülött fia, Yuan Tan oldalán induljanak rögvest Qing tartományba, ahol meg kell akadályozniuk, hogy Cao Cao átlépje seregével Északvég határát. Yuan Xi visszatért You földjére, Gao Gan meg ment vissza sietve Bingzhouba. A tartományukba érve aztán mindhárman nekiláttak, hogy új hadat szervezzenek. Katonákat toboroztak, méneseket vásároltak, hogy elvegyék Cao Cao kedvét a további hadakozástól. Yuan Shao is hazatért Jizhouba, ahol Yuan Shangot megtette a katonai ügyek főintézőjének, Shen Peit és Pang Jit pedig mellé rendelte segítőknek. Ezzel egy időre vége szakadt a háborúskodásnak.

A fényes cangtingi diadal után Cao Cao igen bőkezűen osztogatta a jutalmakat a katonáinak. Eközben kémei Ji tartomány minden szegletét bejárták, hírek után kutakodva. Rövidesen jelentették is a főminiszternek, hogy Yuan Shao ágynak esett, helyette harmadszülött fia, Yuan Shang kormányozza Jizhout. Ő meg Shen Pei alaposan megerősítették a város védelmét. Az is tudomására jutott a kémeknek, hogy a másik két fivér és unokaöccsük visszatértek saját tartományaikba. A hírek hallatán Cao Cao valamennyi tanácsadója úgy vélte, azonnal meg kellene támadni Yuan Shaót.

Ám Cao Cao ellentmondott nekik:

– Jizhou városa igen nagy és készletei bőségesek. Shen Pei pedig igen leleményes férfiú, ha hadi ügyekről van szó. Ez bizony óvatosságra int engem! Én inkább várok őszig, az aratás

végéig, hogy megóvjuk a termést!

Miközben így vitáztak-tanakodtak a támadás időpontjáról, futár érkezett, aki Xun Yutól hozott üzenetet, egyenest a fővárosból:

Liu Bei több tízezer embert gyűjtött maga köré Runanban, akik egykor a két rablóvezért, Liu Pit és Gong Dut szolgálták. Amikor Liu Bei tudomást szerzett északi hadjáratodról, Liu Pi gondjaira hagyta Runant, s kihasználva távolléted, Xuchang ellen indult a seregével. Uram, kérlek, siess vissza Xuchangba, hogy megvédhesd az Ég Fiának városát!

A váratlan hír hallatán, nyugtalanság költözött Cao Cao szívébe. Sietősen döntést kellett hoznia. Megparancsolta Cao Hongnak, hogy maradjon ott seregével a folyónál, s tegyen úgy, mintha egy erős had táborozna a part mentén, ekképpen tartva bizonytalanságban Yuan Shaót. Ő pedig a sereg zömével visszaindult, hogy fegyverekkel fogadja a runani támadókat.

Eközben Liu Bei, a fivérei és parancsnokai úton voltak, hogy bevegyék a fővárost. Már a Bőség-hegységnél jártak, amikor Cao Cao hada beérte őket. Liu Bei sietve letáborozott, majd védműveket emeltetett a tábor köré. Seregét három részre osztotta. Guan Yu az északkeleti, Zhang Fei a délnyugati, Liu Bei és Zhao Yun a déli részét védte a tábornak.

Amikor Cao Cao közelebb ért hozzájuk, Liu Bei megverette a dobokat, s kivonult az ellenség elé. Cao Cao már harcra kész sereggel várta. A főminiszter ekkor Liu Bei nevét kiáltotta, mire ellenfele meg is jelent saját serege előtt, a parancsnoki zászló

alatt. Cao Cao felé bökött az ostorával, majd szemrehányón megkérdezte tőle:

– Egykor a vendégem voltál, s én bizony nagy kegyességgel és jósággal voltam feléd! Miért tiprod most sárba hajdani igaz barátságunk?

– Hiába tetszelegsz főminiszterként az Égalatti népe előtt, valójában nem vagy más, csak egy lázadó! Én viszont joggal viselem a Császári Nagybáty megtisztelő címét, s magamnál hordom a császár titkos rendeletét, ami felhatalmaz arra, hogy elbánjak a hozzád hasonló árulókkal! – felelte Liu Bei, azzal ott, a két sereg színe előtt, messze zengő szóval felolvasta Xian császár, ruhaövbe varrt titkos rendeletének szövegét.

Cao Cao haragvó szívvel hallgatta Liu Beit, majd megparancsolta Xu Chunak, hogy vívjon meg az ellenfél bajnokával. Liu Bei seregéből Zhao Yun állt ki ellene. A két harcos vagy harmincszor is összecsapott, de sehogyan sem tudtak a másik fölé kerekedni. Ebben a pillanatban érkezett oda Liu Bei két fivére, Guan Yu délkeletről, Zhang Fei pedig délnyugatról. A három serege egyesült erővel rontott az ellenségre. Cao Cao katonái, akik alaposan elfáradtak a hosszú menetelésben, nem sokáig állták a sarat. Soraik gyorsan összekuszálódtak, s hamarost meg is futottak a csatatérről. Miután kivívta a győzelmet, Liu Bei visszatért a táborába.

Másnap ismét küldte Zhao Yunt, hogy viadalra hívja az ellenséget, de nem kapott választ. Cao Cao serege tíz napig egy tapodtat sem mozdult. Zhang Feinek ekkor elfogyott a türelme, s maga lovagolt ki, hogy viadalra hergelje Cao Cao bajnokait, de azok közül senkinek sem akaródzott megmérkőzni vele. Liu

Bei elfogta a gyötrő nyugtalanság. Ekkor érkezett a baljós hír, az ellenség feltartóztatta az ellátmányos menetet, ami Gong Du parancsnoksága alatt tartott feléjük. Zhang Fei nyomban útnak indult, hogy kimentse őket szorult helyzetükből. De eközben újabb rossz hírek érkeztek. Kiderült ugyanis, hogy Xiahou Dun serege titokban mögéjük került, hogy bevegye Runant.

Liu Bei egészen elcsüggedt:

– Ha igazak a gyászos hírek, akkor előttem és mögöttem is ott az ellenség! Hová-merre is indulhatnék most?

Hogy mentse, ami még menthető, útnak indította Guan Yut, próbálja meg visszavívni a várost. Miközben fivérei messze tőle viaskodtak, a futárok másnap újabb híreket hoztak. Kiderült, hogy egy nappal korábban elesett Runan. A városparancsnok, Liu Pi elmenekült, de Guan Yut bekerítette az ellenség. A Gong Du megsegítésére induló Zhang Fei sem járt jobban. Cao Cao seregei őt is bekerítették az ellátmánnyal együtt.

Liu Bei a visszavonulást fontolgatta, de attól tartott, hogy Cao Cao közben hátra támadja. Miközben így töprengett, az őrszemek jelentették neki, hogy Xu Chu a tábor előtt áll, hogy bajnokot keressen magának, akivel megvívhat.

Liu Bei szigorú parancsba adta, hogy senki sem felelhet meg a kihívásra. Pirkadatig várt, csak akkor utasította katonáit, hogy jóllakottan álljanak készen az indulásra. Amint mindenki felkészült, a gyalogosok indították a menetet, majd kisvártatva a lovasság is megindult a nyomukban. Alig maroknyi embere maradt hátra, akik a kellő időben megkondították az idő múlását jelző gongokat, hogy késleltessék Cao Cao támadását.

Alig haladtak néhány *lit*, amikor dombok közé ért az útjuk.

Hirtelen fáklyák gyulladtak körülöttük. Az egyik halmocska tetején magányos alak állt, aki egyszerre csak elkiáltotta magát:

– Ne hagyjátok Liu Beit elmenekülni! Én, a főminiszter itt várok rá, ezen a dombtetőn!

De Liu Pei sem volt rest, vágára fogta lovát, s befordult az első szabadnak tűnő ösvényre. Zhao Yun ott vágatott szorosan mellette:

– Egyet se félj, uram, csak kövess engem! – nyugtatgatta, majd harcra készen előrenyargalt. Lándzsája szép rendet vágott az ellenség soraiban, tisztára söpörve az utat Liu Bei előtt, aki két egyenes kardjával maga is derekasan vagdalkozott. Már-már sikerült kivágniuk magukat, de ekkor feltűnt Xu Chu, s összecsapott Zhao Yunnal. Néhány pillanat múlva már Yu Jin és Li Dian is odaértek, s immár hárman szorongatták a vitéz ifjút. Látva, hogy ennek fele sem tréfa, Liu Bei bevette magát a rengetegbe. A csatazaj lassan elhalt a háta mögött, ő pedig csak ment, egyre mélyebbre a dombok útvesztőjében, egy szál magában, mentve az életét. Hajnalig meg sem állt. Akkor egyszerre egy csapat bukkant fel előtte az úton. Liu Beinek előbb bizony meghűlt az ereiben a vér, ám aztán megkönnyebbülten látta, hogy szövetségese, Liu Pi az, aki vagy ezer harcosával közeledik. A katonák Liu Bei családját kísérték; Sun Qian, Jian Yong és Mi Fang is velük menekült.

– Az ellenség olyan ádázul támadta Runant, hogy fel kellett adnunk az védelmet. De a támadók egyre csak ott loholtak a sarkunkban. Ha Guan Yu nem érkezik oda épp időben, akkor bizony semmi sem mentett volna meg bennünket a haláltól!

– Hol lehet most Második Fivérem? – kérdezte Liu Bei.

– Liu uram, később lesz majd mód rá, hogy a nyomára bukkanjunk, de most előbb a saját életünket kell mentenünk! – érvelt Liu Pi.

Mentek is tovább sebes iramban. Ám alig haladtak néhány nyíllövésnyit, amikor dobszó döndült, s ott termett előttük Zhang He ezer harcosával:

– Liu Bei, szállj le lovadról és add meg magad! – kiáltott rá a parancsnok.

Liu Bei már épp készült megfordítani a lovát, hogy elvágasson, amikor a szomszédos dombtetőn vörös zászlókat pillantott meg, majd látta, hogy újabb csapat zúdul le a völgybe Gao Lan vezetésével. Tudta, hogy kétfelől közrefogva nincs hová menekülnie. Tekintetét az égre emelte és feljajdult:

– Égi erők és szellemek! Miért szántatok e nyomorúságos sorsra?! Számomra immár nem maradt más, csak a halál!

Előrántotta egyik kardját, hogy végighúzza a pengét a nyakán, de Liu Pi gyorsan visszafogta ura kezét, s így szólt:

– Engedd meg nekem, hogy megpróbáljam kivágni magunkat ebből a kelepcéből! Nem félek én a haláltól!

Azzal már ment is az útjára, mert Gao Lan harcosai már majdnem beérték őket. Háromszor is összecsapott az ellenség parancsnokával, de ekkor lándzsa járta át testét. Liu Bei már azon volt, hogy végső kétségbeesésében ő is nekitámad Gao Lannak, de akkor az ellenség hátsó soraiban egyszerre csak hangos zavargás támadt. Hirtelen feltűnt egy harcos, aki lándzsája egyetlen döfésével végzett Gao Lannal. A semmiből előtűnő, ádáz harcos nem más volt, mint Zhao Yun.

Zhao Yun, aki a legjobbkor érkezett a megsegítésükre,

sebesen forgatva lándzsáját, könnyedén keresztülgázolt az ellenségen, mintha csak zsenge kölesmezőn léptetne lovával. Gao Lan vezérüket vesztett katonái nem sokáig állták a démonként küzdő harcos csapásait. Miután ekképpen szétszórta őket, már indult is nagy bőszen Zhang He és emberei ellen. Zhang He persze elsőként állt ki ellene. Megvívta már vagy harmincszor is, amikor Cao Cao tábornoka érezte, hogy már nem sokáig állja ellenfele dühödt csapásait. Rántott egyet lova kantárán és megfutott a viadalból. Zhao Yun diadalkiáltást hallatott, s a nyomába eredt, ám rövidesen egy keskeny átjáróba szorult két domb között, s minden oldalról körbevette az ellenség. Miközben a menekülés útját kereste, megpillantotta Guan Yut, Guan Pinget és Zhou Cangot, akik háromszáz legényükkel vágattak feléje. A felmentő sereg hamar megugrasztotta Zhang Hét. Liu Bei és katonái így már biztonságban áthaladhattak a szoroson. Hamar találtak is egy alkalmas helyet a táborverésre a dombok védelmében. Miután erődítést vontak a tábor köré, Liu Bei elküldte Guan Yut, hogy szerezzen híreket Harmadik Fivérük felől.

Tudnivaló, hogy miután Zhang Fei útnak indult, hogy kimentse Gong Dut és az ellátmányos menetet a bajból, elkésett a segítséggel. Xiahou Yuan addigra már végzett Gong Duval. Zhang Fei ekkor vad támadást indított Xiahou Yuan ellen, s meg is futamította. Ám amint üldözni kezdte a visszavonulókat, szembetalálta magát Yue Jin csapatával, amelyik egy szempillantás alatt teljesen körbevette. Így talált rá Guan Yu, aki miután korábban szembetalálkozott néhányal Harmadik Fivére szétkergetett emberei közül, s megtudta tőlük, milyen

veszedelembe került Zhang Fei, azonnal a segítségére sietett. Egyesült erővel hamar Yue Jin fölé kerekedtek. Amikor már csak a menekülők hátát látták, az egymásra talált két fivér visszatért Liu Bei táborába. De nem sokáig tartott a nyugalom. Hamarosan hírt kaptak felőle, hogy maga Cao Cao közeleg feléjük a fősereggel. Liu Bei előreküldte a családját Sun Qian őrizete alatt, miközben ő a fivéreivel és Zhao Yunnal menetelve harcolva próbálta feltartani az ellenséget. Látván, hogy ellenfele lassan kicsúszik a kezéből, Cao Cao úgy döntött, nem üldözi tovább őket.

Liu Bei végül összegyűjtötte mind az életben maradt harcosait, de szomorúan látta, hogy alig ezren sorakoztak fel a szemlére. Megfogyatkozott, harctól fáradt katonáival folytatta útját nyugat felé, minél messzebb Cao Cao birtokaitól. Elértek egy folyóhoz, s amikor a helybéliektől megtudakolták a nevét, kiderült, hogy bizony a Han-folyó partján állottak. Liu Bei tüstént hevenyészett táborot vert a folyó mellett. Amint a környékbeliek megtudták, ki táborozik a vidékükön, tiszteletük jeléül omlós báránnyússal és zamatos borral vendégelték meg Liu Beit. A menekülők, a homokos folyóparton ülve, csendesen falatozni kezdtek.

Miután első éhüket és szomjukat csillapították, Liu Bei így szólt derék híveihez:

– A tehetségetek okán mindnyájan akár az Ég Fia tanácsosai is lehetnének, ám a végzet úgy akarta, hogy mégis érdemtelen személyemnek fogadjatok hűséget. Az én sorsom ma keservesre és nyomorúságosra fordult. Nincs egy kerülésnyi föld se az Égalattiban, amit magaménak mondhatnék. Nem kérhetem,

hogy osztozzatok a sorsomban. Ezért hát, azt mondom, lépjete ki a szolgálatomból, s keressetek más, érdemes urat, akinek hűséget fogadva, talán tehetségetekhez méltó hivatalhoz juthattok.

Szavai hallatán társai mind eltakarták köpönyegük bő ujjával az arcukat, s könnyekre fakadtak. Guan Yu szólalt meg elsőnek:

– Első Fivérem, nincs igazad, hogy ily keserűen ostorozod magad. Amikor a Legfőbb Ős vetélkedett Xiang Yuvel a hatalomért, számos alkalommal vereséget szenvedett, de végül a Kilencmérföldes-hegynél végleg eltiporta az ellenséget, s megalapította a dicső Han-házat, ami immár négyszáz éve uralkodik az Égalattin. Győzelem és vereség, mindennapos dolgai ezek a katonaéletnek. Ugyan miért kellene feladnod a harcot, csak mert most ez egyszer vereséget szenvedtél?

– Siker és kudarc forgandó, miként az évszakok – vette át a szót Sun Qian –, s nekünk nincs okuk, hogy bűnnek eresszük a fejünket. Itt vagyunk a Han-folyó partján, Jing tartomány határán, ahol nagytiszteletű rokonod, Liu Biao az úr. Kilenc kormányzósága mind gazdagföldű. Vitéz harcosai vannak, gabonája meg, úgy mondják, oly temérdek, hogy nem győz hombárokot építeni. Ezenfelül ő maga is a Han-ház sarja. Miért nem szegődsz hát hozzá, uram?

– Félek, hogy nem fogadna szívesen – ódzkodott Liu Bei.

– Akkor küldj engem előre. Majd én elrendezem a dolgokat. Meglásd, maga Liu Biao jön el hozzád, ide a Han-folyó fövényére, hogy üdvözölhessen!

Liu Bei rábólintott a tervre. Sun Qian késedelem nélkül útnak indult Jingzhouba. Odaérvén, a szertartásos üdvözlések után,

Liu Biao jövedele céljáról kezdte faggatni a vendéget.

Mire Sun Qian így beszélt:

– Az én uram, Liu Bei korunk egyik legnagyobb hőse. Jóllehet jelen pillanatban csupán egy kicsiny seregnek és egy maroknyi tisztnek parancsol, rendületlen munkálkodik azon, hogy a Han-ház újra hajdani dicsőségében ragyogjon. Runanban a város két parancsnoka, Liu Pi és Gong Du, bár nem kötötte őket eskü, életüket áldozták Liu Bei ügyéért. Nagytiszteletű Liu kormányzó, akárcsak Liu Bei, te is a császári család sarja vagy. Mármost, az én uram nemrégiben vereséget szenvedett, s most azt fontolgatja, a Délvidékre indul, hogy Sun Quan szolgálatába ajánlja magát. Én azonban bátorkodtam lebeszélni őt tervéről, mondván, nem szabad nemes rokona helyett egy távoli ismerőshöz fordulnia segedelemért. Elbeszéltem neki, hogy téged a Tengerek Közén széltében-hosszában olyan férfiúként ismernek, aki tiszteli a bölcseket és illendőképpen bánik az írástudósokkal, ezért a rátermett és tehetséges férfiak úgy sietnek a szolgálatodba, ahogyan a folyók zubognak a Keleti Tengerbe. Uram reméli, hogy kegyes szívvel fogadnád őt, ki távoli rokonod. Ezért engem küldött, hogy a nevében tiszteletem tegyem előtted, s megtudakoljam szándékaid.

– Mindig is úgy tekintettem Liu Beire, mint kedves öcsémre! – kiáltott fel Liu Biao örvendezve. – Már amúgy is rég szerettem volna látni, ám eleddig nem nyílt rá alkalmam. Boldog lenne a szívem, ha udvaromba jönne!

Hű tanácsosa, Cai Mao, aki addig csendben üldögélt Liu Biao mellett, a szavába vágott:

– Uram, ez nem volna bölcs cselekedet. Liu Bei egykor Lü Bu

szekerét toltta, majd Cao Cao csatlósa lett, utóbb meg Yuan Shao nyakába akaszzkodott. Ám egyik ura mellett sem tartott ki, ebből is látható, hogy milyen állhatatlan jellem! Ha most szolgálatodba fogadod őt, akkor Cao Cao bizonyosan sereggel indul majd ellenünk. Akkor már jobban teszed, ha lecsapod a követe fejét, s elküldöd ajándékba a főminiszternek, aki biztonnal busás jutalomban részesít érte – dohogta fejcsóválva.

Sun Qian rezzenéstelen arccal hallgatta a gyűlölködő szavakat.

– Nem félek a haláltól. Az én uram igaz ember, aki halálig hűséges a Han-házhoz. Lü Bu, Cao Cao vagy Yuan Shao nem mérhetők hozzá sem jellemben, sem tetteiben. Való igaz, egy ideig hozzájuk kötötte a sorsát, de csakis kényszerűségből. Liu Bei jól tudja, hogy te is a Han-ház leszármazottja vagy, így ugyanazon nemes töről fakadtok. Azért utazott ilyen messzire, fáradságot nem kímélve, hogy felajánlja uradnak a szolgálatait. Hogyan merészeled hát becsmérő szavakkal illetni ezt a nemes jellemet?! – vágott vissza Sun Qian éles hangon.

Liu Biao csendre intette Cai Maót, majd így szólt:

– Már határoztam! Egy szót se többet!

Cai Mao megszégyenülten, sértődött arccal kisomfordált a csarnokból. Sun Qian pedig Liu Biao szívélyes üdvözlétével tért vissza Liu Beihez. Jing tartomány ura vagy harminc *li* távolságra elébe ment Jingzhouból, hogy méltóképpen fogadja vendégét. Liu Bei a legnagyobb alázattal köszöntötte a császári biztost, aki ezt szívélyes barátsággal viszonzta. Liu Bei bemutatta vendéglátójának két fogadott fivérét és fegyvertársait, majd együtt vonultak be Jingzhouba, ahol Liu

Biao saját palotájában szállásolta el a társaságot.

Amikor Cao Cao tudomást szerzett róla, hol talált menedékre ellensége, első gondolata az volt, hogy tüstént hadat üzen Liu Biaónak, de Cheng Yu hevesen tiltakozott az ötlet ellen:

– Cao uram, most Yuan Shao a legfőbb ellenséged, akinek még mindig nem törted meg a hatalmát, ezért veszélyt jelent rád. Vissza kell hát térned a fővárosba, hogy csapataid erőt gyűjthessenek. Aztán, a tavaszi olvadás után megindulhatsz előbb északra, Yuan Shao ellen, utána meg délre, Liu Biao ellenében, akiket így egyetlen gyors hadjárattal legyőzhetsz.

Cao Cao megfogadta a tanácsot és visszaindult a fővárosba.

Az Újjáépített Nyugalmasság korszak hetedik esztendejének^[2] első holdhónapjában Cao Cao ismét háborúra készülődött. Először is Xiahou Dunt és Man Chongot Runanba rendelte, hogy védjék a déli végeket Liu Biao ellen, majd Xuchang védelmét rábízta Cao Renre és Xun Yure. Utána pedig hatalmas serege élén Ji tartomány határára vonult. Guandu városánál ütött tábort, ahol egy évvel korábban megütközött Yuan Shaóval.

Yuan Shao, aki korábban hosszú ideig betegen feküdt, s vért köpött, időközben lassanként erőre kapott. Újra eszébe ötlött a főváros elleni támadás gondolata. A józanszavú Shen Pei azonban óvatosságra intette:

– Uram, Guandu és Cangting csatamezőin súlyos vereség érte a seregeinket. Harci kedvük még nem lobog úgy, mint egykoron. Jobban tennéd, ha védekezésben maradnál, de közben megerősítenéd sereged, s újra felszítanád bennük a kedvet a viaskodáshoz.

Ekkor érkezett a hír, hogy Cao Cao tábort vert Guandu alatt és

Ji tartomány megtámadására készül.

– Ha engedjük, hogy az ellenség eljusson a városig, mielőtt még elérnénk a Sárga-folyót, akkor, minden előnyünket elveszítjük. Nyomban kivonulok a sereg élén, hogy elűzzem a betolakodókat! – döntötte el Yuan Shao.

– Atyám, még gyöngé vagy egy újabb hadjáratához. Nem szabad ilyen veszedelmes feladatra vállalkoznod. Hadd álljak én a sereg élére! – győzködte Yuan Shang az apját.

Yuan Shao bele is egyezett a tervbe. Nyomban futárokat szalajtott Qing, Bing és You tartományokba két fiához és unokaöccséhez, hogy seregeik élén, késedelem nélkül induljanak Cao Cao ellen.

*Runan alatt nemrég még doboktól remegtek a falak,
s most Északvégről közelednek feléje ádáz hadak.*

A következő fejezetből kiderül, ki aratott végül diadalt.

Hadurak a kései
Han-korban
i.sz 215

{1} Ezt a taktikát először Han Xin alkalmazta i. e. 202-ben, a gaixiai csatában. Ez a volt a Liu Bang és Xiang Yu közötti háború döntő ütközete. A kor mértékével mérve gigászi ütközetben, a források szerint, több mint félmillió katona harcolt a két oldalon. A csata végén Xiang Yu öngyilkos lett, s Liu Bang elől elhárult minden akadály, hogy megalapítsa a Han-dinasztiát. Így ez egyfajta jelkép is, hiszen Cao Cao, a Yuan Shao feletti győzelmét követően, egész Észak-Kína korlátlan ura lett.

{2} I. sz. 203.